

Ingrates & Opportunities: Naval and Avigayil

1. Shmuel I, 25:1-3

א ויָמַת שְׁמוּאֵל--וַיִּקְבְּצוּ כָל-יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ-לוֹ, וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּבֵיתוֹ בְּרָמָה; וַיָּקָם דָּוִד, וַיֵּרָד אֶל-מִדְבַּר פָּאָרָן.

1 And Samuel died; and all Israel gathered themselves together, and lamented him, and buried him in his house at Ramah. And David arose, and went down to the wilderness of Paran.

ב וַאִישׁ בְּמַעוֹן וּמַעֲשָׂהוּ בְּכַרְמֶל, וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד, וְלוֹ צֹאן שְׁלֹשֶׁת-אַלְפִים, וְאַלְף עֲזִים; וַיְהִי בִגְזֹז אֶת-צֹאֲנוֹ, בְּכַרְמֶל.

2 And there was a man in Maon, whose possessions were in Carmel; and the man was very great, and he had three thousand sheep, and a thousand goats; and he was shearing his sheep in Carmel.

ג וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל, וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבְיָגַיִל; וְהָאִשָּׁה טוֹבַת-שֵׁכֶל וַיִּפְתַּ תְּאָר, וְהָאִישׁ קָשָׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כְלָבוּ (כְּלָבִי).

3 Now the name of the man was Nabal; and the name of his wife Abigail; and the woman was of good understanding, and of a beautiful form; but the man was churlish and evil in his doings; and he was of the house of Caleb.

2. Shmuel I, 28:3

ג וּשְׁמוּאֵל מֵת--וַיִּסְפְּדוּ-לוֹ כָל-יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּרָמָה וַיִּבְעִירוּ; וְשָׂאוֹל, הִסִּיר הָאֲבוֹת וְאֶת-הַיִּדְעָנִים--מִהָאָרֶץ.

3 Now Samuel was dead, and all Israel had lamented him, and buried him in Ramah, even in his own city. And Saul had put away those that divined by a ghost or a familiar spirit out of the land.

3. Radak, Shmuel I, 25:1

וימת שמואל. ספר מיתת שמואל כי אפשר שמת שמואל בזה הפרק שנפרד שאול מדוד ונתקיימה נבואת שמואל בחייו כי אף שאול הודה למלוכה לדוד

4. Midrash Shmuel 23:8

וימת שמואל] אין דברים אמורין אלא לעניינינו של נבל, [שנאמר] וימת שמואל וגו', וסמיך ליה ואיש במעון ומעשהו בכרמל (שם כ"ה ב') (אלא) אמר הקדוש ברוך הוא הכל סופדין וטופחין על לבו על מיתתו של צדיק, והרשע הזה יושב ועושה מרזחים

5. Yehoshua 24:29-30

כט וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַיָּמַת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, עֶבֶד יְהוָה--בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִים, שָׁנִים.

29 it came to pass after these things, that Joshua the son of Nun, the servant of the LORD, died, being a hundred and ten years old.

ל וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבּוֹל נַחֲלָתוֹ, בְּתִמְנַת-סֶרַח אֲשֶׁר בְּהַר-אֶפְרַיִם, מִצְּפֹן, לְהַר-גֹּעַשׁ.

30 And they buried him in the border of his inheritance in Timnath-serah, which is in the hill-country of Ephraim, on the north of the mountain of Gaash.

6. SOURCE 6 – Midrash Shmuel 23:7

ויקברו אותו בגבול נחלתו וגו' מצפון להר געש (יהושע כ"ד ל'), רבי ברכיה ורבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי חזרנו על כל המקרא ולא מצינו מקום ששמו הר געש, ומה הוא הר געש, מלמד שנתעצלו ישראל מלעשות חסד עם יהושע בן נון, ביקש הקב"ה להרעיש את כל העולם כלו על יושביו, לפי שהיו ישראל עסוקין במלאכתן, זה עסוק בכרמו, וזה עסוק בשדהו, וזה עסוק בפחמו, לפיכך לא עשו חסד עם יהושע, כיון דמית (שאול) [שמואל] מה כתב תמן, וימת שמואל ויקבצו כל ישראל ויספדו לו וגו' (שמואל א' כ"ה א')

7. Phyllis McGinley, Daniel at Breakfast

His paper propped against the electric toaster
(nicely adjusted to his morning use),
Daniel at breakfast studies world disaster
and sips his orange juice.
the words dismay him. headlines shrilly chatter
of famine, storm, death, pestilence, decay.
Daniel is gloomy, reaching for the butter.
he shudders at the way
war stalks the planet still, and men know hunger,
go shelterless, betrayed, may perish soon.
the coffee's weak again. in sudden anger
Daniel throws down his spoon
and broods a moment on the kitchen faucet
the plumber mended, but has mended ill;
recalls tomorrow means a dental visit,
laments the grocery bill.
then having shifted from his human shoulder
the universal woe, he drains his cup
rebukes the weather (surely turning colder),
crumples his napkin up
and, kissing his wife abruptly at the door,
stamps fiercely off to catch the 8:04

8. Shmuel I, 25:4-17

- ד וַיִּשְׁמַע דָּוִד, בַּמִּדְבָּר : כִּי-גִזַּז נָבֶל, אֶת-צֹאֲנוֹ. 4 And David heard in the wilderness that Nabal was shearing his sheep.
- ה וַיִּשְׁלַח דָּוִד, עֶשְׂרֵה נְעָרִים ; וַיֹּאמֶר דָּוִד לְנְעָרָיו, עֲלוּ כַרְמֵלָה וּבְאַתֶּם אֶל-נָבֶל, וּשְׁאַלְתֶּם-לוֹ בְּשֵׁמִי, לְשָׁלוֹם. 5 And David sent ten young men, and David said unto the young men: 'Get you up to Carmel, and go to Nabal, and greet him in my name;
- ו וַיֹּאמְרוּתָם כֹּה, לְחָי ; וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם, וְכָל אֲשֶׁר-לְךָ שָׁלוֹם. 6 and thus ye shall say: All hail! and peace be both unto thee, and peace be to thy house, and peace be unto all that thou hast.
- ז וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי, כִּי גִזְזִים לְךָ ; עַתָּה, הָרַעִים אֲשֶׁר-לְךָ הָיוּ עִמָּנוּ--לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא-נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָּה, כָּל-יְמֵי הַיּוֹתָם בְּכַרְמֶל. 7 And now I have heard that thou hast shearers; thy shepherds have now been with us, and we did them no hurt, neither was there aught missing unto them, all the while they were in Carmel.
- ח שְׂאַל אֶת-נְעָרֶיךָ וַיִּגִּידוּ לְךָ, וַיִּמְצְאוּ הַנְּעָרִים חַן בְּעֵינֶיךָ--כִּי-עַל-יוֹם טוֹב, בָּנוּ ; תִּנְּה-נָא, אֶת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבֹדֶיךָ, וּלְבִנְךָ, לְדָוִד. 8 Ask thy young men, and they will tell thee; wherefore let the young men find favour in thine eyes; for we come on a good day; give, I pray thee, whatsoever cometh to thy hand, unto thy servants, and to thy son David.'
- ט וַיָּבֹאוּ נְעָרֵי דָוִד, וַיְדַבְּרוּ אֶל-נָבֶל כְּכֹל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד ; וַיִּנְחֹחוּ. 9 And when David's young men came, they spoke to Nabal according to all those words in the name of David, and ceased.
- י וַיַּעַן נָבֶל אֶת-עַבְדֵי דָוִד, וַיֹּאמֶר, מִי דָוִד, וּמִי בֶן-יִשָּׁי ; הַיּוֹם, רַבּוּ עַבְדִּים, הַמִּתְפָּרְצִים, אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו. 10 And Nabal answered David's servants, and said: 'Who is David? and who is the son of Jesse? there are many servants now-a-days that break away every man from his master;

יא וְלִקְחֹתִי אֶת-לֶחְמִי, וְאֶת-מִימִי, וְאֶת טִבְחֹתִי, אֲשֶׁר טִבַּחְתִּי לַגֹּזְזִי; וְנָתַתִּי, לְאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי, אִי מִזֶּה הֵמָּה.

11 shall I then take my bread, and my water, and my flesh that I have killed for my shearers, and give it unto men of whom I know not whence they are?'

יב וַיִּהְיוּ נְעָרֵי-דָוִד, לְדַרְכָּם; וַיָּשָׁבוּ, וַיָּבֹאוּ, וַיִּגְדּוּ לוֹ, כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

12 So David's young men turned on their way, and went back, and came and told him according to all these words.

יג וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲנָשָׁיו חַגְרוּ אִישׁ אֶת-חַרְבּוֹ, וַיִּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת-חַרְבּוֹ, וַיִּחְגְּר גַּם-דָּוִד, אֶת-חַרְבּוֹ; וַיַּעֲלוּ אַחֲרַי דָּוִד, כְּאָרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ, וּמֵאתַיִם, יָשָׁבוּ עַל-הַכֶּלִים.

13 And David said unto his men: 'Gird ye on every man his sword.' And they girded on every man his sword; and David also girded on his sword; and there went up after David about four hundred men; and two hundred abode by the baggage.

יד וְלֹאֲבִיגַיִל אִשְׁתׁ נָבָל, הִגִּיד נֶעֱר-אֶחָד מִהַנְּעָרִים לֵאמֹר: הִנֵּה שְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים מִהַמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת-אֲדֹנָיו, וַיַּעַט בָּהֶם.

14 But one of the young men told Abigail, Nabal's wife, saying: 'Behold, David sent messengers out of the wilderness to salute our master; and he flew upon them.

טו וְהָאֲנָשִׁים, טָבִים לָנוּ מְאֹד; וְלֹא הִכְלַמְנוּ, וְלֹא-פָקַדְנוּ מְאוּמָה, כָּל-יְמֵי הַתְּהַלְכָנוּ אִתָּם, בְּהִיטְנוּ בַשָּׂדֶה.

15 But the men were very good unto us, and we were not hurt, neither missed we anything, as long as we went with them, when we were in the fields;

טז חוֹמָה הָיוּ עֲלֵינוּ, גַּם-לַיְלָה גַּם-יוֹמָם, כָּל-יְמֵי הַיּוֹתְנֵנוּ עִמָּם, רַעִים הֵצֵאנוּ.

16 they were a wall unto us both by night and by day, all the while we were with them keeping the sheep.

יז וַעֲתָה, דַּעִי וְרֹאִי מַה-תַּעֲשֶׂי--כִּי-כָלְתָה הַרְעָה אֶל-אֲדֹנָיו, וְעַל כָּל-בֵּיתוֹ; וְהוּא, בֶּן-בְּלִיעֵל, מַדְבֵּר, אֱלִיוֹ.

17 Now therefore know and consider what thou wilt do; for evil is determined against our master, and against all his house; for he is such a base fellow, that one cannot speak to him.'

9. Metzudat David, Shmuel I, 25:8

כי על יום טוב. דרכם היה לעשות יום טוב ומשתה ושמחה בעת גזיזת הצאן וצוה דוד לאמר לו: הלא על יום טוב באנו, ומהראוי לקבל אז את כל הבא בסבר פנים יפות:

10. Shmuel I, 25:37

לז וַיְהִי בַבֹּקֶר, בְּצֵאת הַיַּיִן מִנֶּבֶל, וַתִּגָּד-לוֹ אִשְׁתּוֹ, אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה; וַיָּמָת לְבוֹ בְּקַרְבּוֹ, וְהוּא הָיָה לְאֶבֶן.

37 And it came to pass in the morning, when the wine was gone out of Nabal, that his wife told him these things, and his heart died within him, and he became as a stone.

11. Rashi, Shmuel I, 25:37

וימת לבו. שנצטער על המנחה שהובאת לדוד:

12. Abarbanel, Shmuel I 25:3

והאיש היה קשה בדבריו ורע מעללים, כי הדבור והמעשה כלו היה רע, והוא כלבי, ר"ל מטבע הכלב ומתכונתו אשר ישנאו לבעלי מינם ולא יניחום לאכול ממה שבבית אעפ"י שלא יחסר מזונם

13. Bereishit 31:40-41 & Shmuel I, 25:16

מ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכַלְנִי חֶרֶב, וְקָרַח בְּלִילָה; וַתִּדַּד שְׁנָתִי, מֵעֵינָי.

40 Thus I was: in the day the drought consumed me, and the frost by night; and my sleep fled from mine eyes.

מא זֶה-לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה, בְּבֵיתְךָ, עֹבְדִתִּיךָ אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשֵׁתִי בְּנֹתֶיךָ, וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנְךָ; וַתַּחֲלֵף אֶת-מִשְׁכָּרְתִּי, עֶשְׂרֵת מִנִּים.

41 These twenty years have I been in thy house: I served thee fourteen years for thy two daughters, and six years for thy flock; and thou hast changed my wages ten times.

טז חוֹמָה הָיוּ עֲלֵינוּ, גַּם-לַיְלָה גַּם-יוֹמָם, כָּל-יְמֵי הַיּוֹתְנֵנוּ עִמָּם, רַעִים הֵצֵאנוּ.

16 they were a wall unto us both by night and by day, all the while we were with them keeping the sheep.

14. Bereishit 31:38-39 & Shmuel I, 25:7

לח זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲנִכִּי עִמָּךְ, רִחַלְיָךְ וְעִזֶיךָ לֹא שָׁכְלוּ; וְאֵילֵי צֹאנֶיךָ, לֹא אָכַלְתִּי.

38 These twenty years have I been with thee; thy ewes and thy she-goats have not cast their young, and the rams of thy flocks have I not eaten.

לט טִרְפָּה, לֹא-הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ--אֲנִכִּי אַחֲטָנָה, מִיָּדִי תִבְקָשָׁנָה; גִּנְבְּתִי יוֹם, וְגִנְבְּתִי לַיְלָה.

39 That which was torn of beasts I brought not unto thee; I bore the loss of it; of my hand didst thou require it, whether stolen by day or stolen by night.

ז וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי, כִּי גִזְזִים לָךְ; עַתָּה, הִרְעִים אֲשֶׁר-לָךְ הָיוּ עִמָּנוּ--לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא-נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה, כָּל-יְמֵי הַיּוֹתָם בְּכַרְמֶל.

7 And now I have heard that thou hast shearers; thy shepherds have now been with us, and we did them no hurt, neither was there aught missing unto them, all the while they were in Carmel.

15. Bereishit 31:22-24 & Shmuel I, 25:38

כב וַיִּגַּד לְלָבָן, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: כִּי בָרַח, יַעֲקֹב.

22 And it was told Laban on the third day that Jacob was fled.

כג וַיִּקַּח אֶת-אָחִיו, עִמּוֹ, וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו, דְּרֹךְ שִׁבְעַת יָמִים; וַיִּדְבֹּק אֹתוֹ, בְּהַר הַגִּלְעָד.

23 And he took his brethren with him, and pursued after him seven days' journey; and he overtook him in

לח וַיְהִי, כַּעֲשָׂרַת הַיָּמִים; וַיִּגַּף יְהוָה אֶת-נָבָל, וַיָּמָת.

38 And it came to pass about ten days after, that the LORD smote Nabal, so that he died.

16. Midrash Tehillim 14:3

א"ר סימון הוא נבל הוא לבן אתוהי דדין כאתוהי דדין. מה נבל הוא רמאי אף לבן היה רמאי.

Naval and Lavan are the same, the letters of the one are like the letters of the other. Just as Lavan was a swindler, so Naval was a swindler.

17. Yishayahu 32:5-6

ה לֹא-יִקְרָא עוֹד לְנָבֵל, נְדִיב; וְלִכְלִילִי, לֹא יֵאמַר שׁוֹעֵ.

5 The vile person shall be no more called generous, nor the deceitful said to be noble.

ו כִּי נָבֵל נְבֹלָה יְדַבֵּר, וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה-אָוֶן--לְעֲשׂוֹת חֲנֹף, וְלַדְּבַר אֶל-יְהוָה תוֹעֵה, לְהַרְיֵק נַפְשׁ רָעֵב, וּמִשְׁקָה צָמֵא יַחְסִיר.

6 For the vile person will speak villainy, and his heart will work iniquity, to practice ungodliness, and to utter wickedness against the LORD, to make empty the soul of the hungry, and to cause the drink of the thirsty to fail.

18. Devarim 32:6

ו הֲלִיְהוֹה, תִּגְמְלוּ-זֹאת עִם נָבֵל, וְלֹא חָכָם: הֲלוֹא-הוּא אָבִיךָ קִנְיָךְ, הוּא עֲשָׂךְ וַיְכַנְנֶךָ.

6 Do you requite the LORD, O foolish people and unwise? is He not your father? Has He not made you, and established you?

19. Ramban, Devarim 32:6

עם נבל ולא חכם ששכחו הטוב שעשה להם

20. Rabbi Yehoshua Pfeffer, <https://iyun.org.il/en/article/charedi-society-and-military-service/internalizing-the-army-imperative/>

The prevalent attitude within Charedi society toward military service could be characterized as “willful blindness.” The army and IDF soldiers are barely present in Charedi elementary and secondary education. On IDF Memorial Day, Charedi schools continue “business as usual.” No ceremonies are held to mark fallen soldiers, and, for the most part, the siren is ignored. Teachers might even warn students that this is a “goyish custom” unworthy of practice, while some exceptional educators will dedicate the time to a recitation of Tehillim. Moreover, Charedi synagogues do not customarily pray for the sake of IDF soldiers (though some Shuls, mine included, include the prayer). Aside from war-related news items, the Charedi public sphere is IDF-free...

Estrangement from the army threatens to undermine the minimal gratitude, hakaras hatov, we owe IDF soldiers. The Ramban (Devarim 23:5) explains that the rejection of Ammonites from becoming part of the Jewish People is due to a flaw in this most basic virtue: showing gratitude (Avraham Avinu, the father of the Jewish People, saved Lot, the founding father of Ammon). Our negligence in expressing gratitude to those who sacrifice for our benefit is thus no small matter. There are, of course, Charedi families who stress the duty of gratitude toward soldiers, but the inattention on the communal level and the tension surrounding the issue substantially weaken the instinct of deep gratitude we should all possess. It is clear that when it comes to the general Israeli public, the absence of appreciation and gratitude on our part only amplifies the sense of grievance.

21. Bava Metzia 30b

אמר ר' יוחנן לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה

Jerusalem was destroyed only because they judged in it according to the [letter of the] law of the Torah

22. Rashi, Shmuel I 25:10

מי דוד. מה הוא חשוב שאתן לו את שלי, הלא מרות המואביה בא:

23. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 2:3

נבל אתי מן דכלובי. אמר נבל לית בישראל בר טבין סגין מישראל. הדא הוא דכתיב ואיש במעון ומעשהו בכרמל והאיש גדול מאוד

Nabal was of the family of Caleb. Said Nabal,
“There is no one in Israel of such a distinguished family as I”

24. Malbim, Shmuel I 25:10

מי דוד ומי בן ישי, רצה לומר אינו חשוב לא מצד עצמו, ולא מצד אבותיו, שלא נודע בשם, רק כל הנודע ממנו הוא שהוא אשר הרים יד במלך ומצד זה הוא מפורסם

25. Eran Kaplan, *Begin, Chach'chachim, and the Birth of Israeli Identity Politics*

In early 1980s, Amos Oz traveled throughout Israel, attempting to capture the contours of a changing society. One of his stops was the town of Beit-Shemesh, which at the time was largely inhabited by Mizrahim, and where the reverberations of the heated 1981 campaign were still strongly felt. Oz, with his distinct European appearance, visited a local café and a heated exchange erupted. The local patrons, who vaguely recognized the famous writer, told him that he had a Ma'arach face. Cautiously, Oz asked the Mizrahi crowd at the café if there was a Likud face, and then the table in front of him erupted,

A Likud face? Sure—black, a delinquent, Khomeini, a punk, violent. That's what Shimon Peres (he pronounces it “Peretz”) called us at his rally ... Saw they were heckling him a little and went crazy. He began to flip out deliberately, so they would heckle him some more, and it would appear on TV to scare the Ashkenazim so they'd run and vote for him and hooligans like us wouldn't be on top.³

26. Brett Stephens, New York Times, July 25, 2023, www.nytimes.com/2023/07/25/opinion/israel-supreme-court.html

The group's resolution coincided with the Israeli Knesset's vote to approve contentious legislation limiting the power of the judiciary. This is a true disaster for Israel not because the bill is "anti-democratic" — if anything, it is all too democratic, at least in the purely majoritarian sense of the word — but because it risks depriving the country of its most potent weapon: the fierce loyalty of its most productive and civically engaged citizens.

With those citizens — the tech entrepreneurs, the air force reservists, the world-famous novelists and doctors— Israel stands in a league with Switzerland and Singapore: a boutique nation, small and imperfect but widely associated with excellence in dozens of fields.

Without those citizens, Israel is in the club with Hungary and Serbia: a little country, insular and pettily corrupt and good mainly at nursing its grievances.

That's why the particulars of the legislation matter less than the way it was carried out and the motives of those who championed it. For the most part, they represent Israel's least productive and engaged citizens — ultra-Orthodox Jews who want military exemptions and welfare, settlers who want to be a law unto themselves, ideologues in think tanks — abusing their temporary majority to secure exemptions, entitlements, immunities and other privileges that mock the idea of equality under law.

27. Jonathan Tobin, Jew vs. Jew and the politics of contempt, www.ins.org/jewish-israeli-culture/judicial-reform/23/7/28/306282/

Stripped of the crude and somewhat misleading generalizations Stephens has employed to heap bouquets of praise on the protesters and to treat supporters of reform with sneering contempt, this passage can be boiled down to one disgusting thought: the "good" Jews deserve to run Israel, regardless of whether they are outvoted by the "bad" Jews. The reforms can't be allowed because a mechanism—in this case, a judiciary that has arrogated to itself the power to rule as the sovereigns of the nation—must be kept in place to ensure that the "bad" Jews are kept in their place. This is the sort of sentiment that ought to be condemned by every rational Jew and sympathizer with Israel, regardless of what you think of Netanyahu or judicial reform.

28. Shmuel I, 25:21-22

כא וְדָוִד אָמַר, אֵדָּ לְשֹׁקֵר שְׁמַרְתִּי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר
לָזָה בַּמִּדְבָּר, וְלֹא-נִפְקַד מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ, מְאוּמָה;
וַיָּשֶׁב-לִי רָעָה, תַּחַת טוֹבָה.

21 Now David had said: 'Surely in vain have I kept all that this fellow hath in the wilderness, so that nothing was missed of all that pertained unto him; and he hath returned me evil for good.'

כב כֹּה-יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֵיבֵי דָוִד, וְכֹה
יִסֹּף: אִם-אֲשָׂאִיר מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ עַד-הַבֹּקֶר,
מִשְׁתֵּינִן בְּקִיר.

22 God do so unto the enemies of David, and more also, if I leave of all that pertain to him by the morning light so much as one male.'--

29. Ralbag, Shmuel I, 25:22

ויש להפלא איך נסכם דוד להרוג נכל וביתו והוא לא הסכי' על הריגת שאול עם היותו רודפו, ואפשר שנאמר שכבר נתפרסם לכלם היות דוד נמשח למלך על ישראל ולפי שהיה נבל מבזה המלכות היה עונשו למות וכל הנסכמים לו בזה וכבר התבאר ממאמר אביגיל לדוד שזה הענין היה מפורסם אז לישראל

30. Shmuel I, 25:18-20, 23-35

יח וַתַּמְהָר אַבְיגַיִל (אֲבִיגַיִל) וַתִּקַּח מֵאֲתִים לֶחֶם
וּשְׁנַיִם בָּבְלֵי-יַיִן, וְחֲמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּוֹת (עֲשׂוּיֹת)
וְחֲמֵשׁ סָאִים קָלִי, וּמֵאָה צִמְקִים, וּמֵאֲתִים
דִּבְלִים; וַתִּשֶׂם, עַל-הַחֲמֹרִים.

18 Then Abigail made haste, and took two hundred loaves, and two bottles of wine, and five sheep ready dressed, and five measures of parched corn, and a hundred clusters of raisins, and two hundred cakes of figs, and laid them on asses.

יט וַתֹּאמֶר לְנַעֲרֶיהָ עֲבְרוּ לִפְנֵי, הַנְּיֵי אַחֲרַיִךְ
בָּאָה; וְלֹאִישָׁה נָבַל, לֹא הִגִּידָה.

19 And she said unto her young men: 'Go on before me; behold, I come after you.' But she told not her husband Nabal.

- כ** וְהָיָה הִיא רֹכֶבֶת עַל-הַחֲמֹר, וַיֵּרֶדֶת בְּסִתְרֵי הַהָר, וַהֲנִיחָה דָוִד וְאֲנָשָׁיו, יֹרְדִים לַקְּרָאתָהּ; וַתִּפְגַּשׁ, אֹתָם.
- כג** וַתֵּרָא אַבִּיגַיִל, אֶת-דָּוִד, וַתִּמְחַר, וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמֹר; וַתִּפֹּל לְפָנָיו דָּוִד, עַל-פְּנֵיהָ, וַתִּשְׁתַּחֲוֶה, אֵרָץ.
- כד** וַתִּפֹּל, עַל-רַגְלָיו, וַתֹּאמֶר, בִּי-אֲנִי אֲדֹנָי הָעוֹן; וַתִּדְבֹר-נָא אֲמָתְךָ, בְּאָזְנֶיךָ, וּשְׁמַע, אֶת דְּבָרֵי אֲמָתְךָ.
- כה** אַל-נָא יֵשִׁים אֲדֹנָי אֶת-לְבוֹ אֶל-אִישׁ הַבְּלִיעַל הַזֶּה עַל-נַבָּל, כִּי כַשְׁמוֹ כֵּן-הוּא--נַבָּל שְׁמוֹ, וַיִּנְבְּלָה עִמּוֹ; וְאֲנִי, אֲמָתְךָ--לֹא רָאִיתִי אֶת-נַעֲרֵי אֲדֹנָי, אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ.
- כו** וְעַתָּה אֲדֹנָי, חִי-יְהוָה וְחִי-נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מִנְעָךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדַמִּים, וְהוֹשַׁע יָדְךָ, לָךְ; וְעַתָּה, יְהִיו כְּנַבָּל אֲבִיךָ, וְהַמְבַקְשִׁים אֶל-אֲדֹנָי, רָעָה.
- כז** וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר-הֵבִיא שְׁפָחְתְּךָ לְאֲדֹנָי; וְנִתְּנָה, לְנַעֲרִים, הַמְתַּהַלְכִים, בְּרַגְלֵי אֲדֹנָי.
- כח** שָׂא נָא, לִפְשַׁע אֲמָתְךָ: כִּי עָשָׂה-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי בֵּית נְאֻמָּן, כִּי-מִלְחָמוֹת יְהוָה אֲדֹנָי נִלְחַם, וְרָעָה לֹא-תִמְצָא בְּךָ, מִיָּמֶיךָ.
- כט** וַיִּקָּם אָדָם לְרַדְפֶּךָ, וּלְבַקֵּשׁ אֶת-נַפְשְׁךָ; וְהָיְתָה נַפְשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בְּצִרוֹר הַחַיִּים, אֶת יְהוָה יִלְחֶיךָ, וְאֶת נַפְשׁ אֲבִיךָ יִקְלַעְנָה, בַּתּוֹךְ כַּף הַקָּלַע.
- ל** וְהָיָה, כִּי-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי, כְּכֹל אֲשֶׁר-דִּבַּרְתָּ אֶת-הַטּוֹבָה, עֲלֶיךָ--וְצִוְּךָ לְנָגִיד, עַל-יִשְׂרָאֵל.
- לא** וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לְךָ לְפִוְקָה וּלְמַכְשׁוֹל לִב לְאֲדֹנָי, וּלְשִׁפְךָ דָּם חַנּוּם, וּלְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנָי, לוֹ; וְהֵיטֵב יְהוָה לְאֲדֹנָי, וְזָכַרְתָּ אֶת-אֲמָתְךָ.
- לב** וַיֹּאמֶר דָּוִד, לְאַבִּיגַיִל: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר שָׁלַחְךָ הַיּוֹם הַזֶּה לַקְּרָאתִי.
- לג** וּבָרוּךְ טַעֲמֶךָ, וּבָרוּכָה אַתְּ: אֲשֶׁר פָּלַתְנִי הַיּוֹם הַזֶּה, מִבּוֹא בְדַמִּים, וְהִשַּׁע יָדִי, לִי.
- לד** וְאוֹלָם, חִי-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִנְעָנִי, מִהָרַע אֶתְךָ: כִּי לוֹלִי מִהַרְתָּ, וַתִּבְאֵתִי (וַתִּבְאֵת)
- 20** And it was so, as she rode on her ass, and came down by the covert of the mountain, that, behold, David and his men came down towards her; and she met them.--
- 23** And when Abigail saw David, she made haste, and alighted from her ass, and fell before David on her face, and bowed down to the ground.
- 24** And she fell at his feet, and said: 'Upon me, my lord, upon me be the iniquity; and let thy handmaid, I pray thee, speak in thine ears, and hear thou the words of thy handmaid.
- 25** Let not my lord, I pray thee, regard this base fellow, even Nabal; for as his name is, so is he: Nabal is his name, and churlishness is with him; but I thy handmaid saw not the young men of my lord, whom thou didst send.
- 26** therefore, my lord, as the LORD lives, as thy soul lives, seeing God has withheld you from murder, and from finding redress for thyself with thine own hand, now therefore let your enemies, and them that seek evil to my lord, be as Nabal.
- 27** And now this present which thy servant hath brought unto my lord, let it be given unto the young men that follow my lord.
- 28** Forgive, I pray thee, the trespass of thy handmaid; for the LORD will certainly make my lord a sure house, because my lord fighteth the battles of the LORD; and evil is not found in thee all thy days.
- 29** And though man be risen up to pursue thee, and to seek thy soul, yet the soul of my lord shall be bound in the bundle of life with the LORD thy God; and the souls of thine enemies, them shall he sling out, as from the hollow of a sling.
- 30** And it shall come to pass, when the LORD shall have done to my lord according to all the good that He hath spoken concerning thee, and shall have appointed thee prince over Israel;
- 31** that this shall be no stumbling-block unto thee, nor offence of heart unto my lord, either that thou hast shed blood without cause, or that my lord hath found redress for himself. And when the LORD shall have dealt well with my lord, then remember thy handmaid.'
- 32** And David said to Abigail: 'Blessed be the LORD, the God of Israel, who sent thee this day to meet me;
- 33** and blessed be thy discretion, and blessed be thou, that hast kept me this day from bloodguiltiness, and from finding redress for myself with mine own hand.
- 34** For in very deed, as the LORD, the God of Israel, liveth, who hath withholden me from hurting thee, except thou hadst made haste and come to meet me, surely there had not been left unto Nabal by the morning light so much as one male.'

לְקַרְאֲתִי--כִּי אִם-נֹתֵר לְנָבַל עַד-אוֹר הַבֶּקֶר,
מִשְׁתִּין בְּקִיר.

35 So David received of her hand that which she had brought him; and he said unto her: 'Go up in peace to thy house; see, I have hearkened to thy voice, and have accepted thy person.'

31. Abarbanel, Shmuel I 25:3

והיה שם האיש נבל מילדותו או שקראוהו בני אדם כן על רוע תכונותיו וכילותו, ושם אשתו אביגיל, ר"ל אב השמחה והגיל, והורה זה על טוב מזגה ותכונתה, ולזה הביא אחר השמות זכרון תכונותיהם, באמרו והאשה טובת שכל ויפת תואר, ר"ל שהיתה שלימה בנפשיי ובגופני, והאיש היה קשה בדבריו ורע מעללים, כי הדבור והמעשה כלו היה רע, והוא כלבי, ר"ל מטבע הכלב ומתכונתו אשר ישנאו לבעלי מינם ולא יניחום לאכול ממה שבבית אעפ"י שלא יחסר מזונם

32. Rashi, Shmuel I, 25:28

כי עשה יעשה ה' לאדני בית נאמן. להיות מלך על ישראל, לפיכך, ורעה לא תמצא בך, לכך לא נאה לך לעשות שלא כדין, להוציא לעז על מלכותך:

33. Radak, Shmuel, 25:29

ויקם אדם. שאול וקראו אדם ולא מלך דרך בזיון כלומר כי אין לו תקומה לפניך:

34. Megillah 14a-b

אביגיל דכתיב (שמואל א כה) והיה היא רוכבת על החמור ויורדת בסתר ההר מן ההר מיבעי ליה אמר רבה בר שמואל על עסקי דם הבא מן הסתרים נטלה דם והראתה לו אמר לה וכי מראין דם בלילה אמרה לו וכי דנין דיני נפשות בלילה אמר לה מורד במלכות הוא ולא צריך למידייניה אמרה לו עדיין שאול קיים ולא יצא טבעד בעולם אמר לה (שמואל א כה) ברוך טעמד וברוכה את אשר כליתני [היום הזה] מבא בדמים

'Abigail', as it is written, And it was so, as she rode on her ass and came down by the covert of the mountain. 'By the covert [seiter] of the mountain'? It should say from the mountain! — Rabbah b. Samuel said: It means that she came with reference to blood that came from the hidden parts [setarim]. She brought some blood and showed it to him. He said to her: Is blood to be shown by night? She replied: Are capital cases tried at night? He said to her: He [Nabal] is a rebel against the king and no trial is necessary for him. She replied; Saul is still alive, and your fame is not yet spread abroad in the world. Then he said to her: Blessed be thy discretion and blessed be thou, that hast kept me this day from bloodguiltiness.

מלמד שגילתה את שוקה והלך לאורה ג' פרסאות אמר לה השמיעי לי אמרה לו (שמואל א כה) לא תהיה זאת לך לפוקה זאת מכלל דאיכא אחריתי ומאי ניהו מעשה דבת שבע

The passage teaches that she bared her thigh⁴ and he went three parasangs by the light of it.⁵ He said, Listen to me. She replied, Let not this be a stumbling-block to thee. The word 'this' implies that something else would be, and what was that? The incident of Bathsheba; and so it was eventually.

35. Shmuel I, 25:36-38

לו ותבא אביגיל אל-נבל והנה-לו משתה 36 And Abigail came to Nabal; and, behold, he held a feast in his house, like the feast of a king; and Nabal's heart was merry within him, for he was very drunken; wherefore she told him nothing, less or more, until the morning light.

לו ויהי בבקר, בצאת היין מנבל, ותגד-לו אשתו, את-הדברים האלה; וימת לבו בקרבו, והוא הנה לאבן. 37 And it came to pass in the morning, when the wine was gone out of Nabal, that his wife told him these things, and his heart died within him, and he became as a stone.

לח ויהי, כעשרת הימים; ויגף יהנה את-נבל, וימת. 38 And it came to pass about ten days after, that the LORD smote Nabal, so that he died.

36. Rosh Hashana 18a

(שמואל א כה) ויהי כעשרת הימים ויגף ה' את נבל [י' ימים]
 מאי עבידתיהו אמר רב יהודה אמר רב כנגד עשר לגימות שנתן נבל
 לעבדי דוד <אמר> רב נחמן אמר רבה בר אבבה אלו י' ימים שבין ר"ה
 ליוה"כ:

And it came to pass after the ten days that the Lord smote Nabal. How come these ten days here? — Rab Judah said in the name of Rab: They correspond to the ten dishes which Nabal gave to the servants of David. R. Nahman said in the name of Rabbah b. Abbuha: These are the ten days between New Year and the Day of Atonement.

37. Shmuel I, 25:39-43

- לט** וישמע דוד, כי מת נבל, ויאמר ברוך יהוה אשר רב את-ריב חרפתי מיד נבל ואת-עבדו חשד מרעה, ואת רעת נבל השׁיב יהוה בראשו; וישלח דוד וינדבר באביגיל, לקחתה לו לאשה.
- מ** ויבאו עבדי דוד, אל-אביגיל-- הכרמלה; וינדברו אליה, לאמר, דוד שלחנו אליך, לקחתך לו לאשה.
- מא** ותקם, ותשתחו אפים ארצה; ותאמר, הנה אמתך לשפחה, לרחץ, רגלי עבדי אדני.
- מב** ותמהר ותקם אביגיל, ותרכב על-החמור, וחמש נערותיה, ההלכות לרגלה; ותלך, אחרי מלאכי דוד, ותהי-לו, לאשה.
- מג** ואת-אחינעם לקח דוד, מיזרעאל; ותהיין גם-שתיהן לו, לנשים.
- 39** And when David heard that Nabal was dead, he said: 'Blessed be the LORD, that hath pleaded the cause of my reproach from the hand of Nabal, and hath kept back His servant from evil; and the evil-doing of Nabal hath the LORD returned upon his own head.' And David sent and spoke concerning Abigail, to take her to him to wife.
- 40** And when the servants of David were come to Abigail to Carmel, they spoke unto her, saying: 'David hath sent us unto thee, to take thee to him to wife.'
- 41** And she arose, and bowed down with her face to the earth, and said: 'Behold, thy handmaid is a servant to wash the feet of the servants of my lord.'
- 42** And Abigail hastened, and arose, and rode upon an ass, with five damsels of hers that followed her; and she went after the messengers of David, and became his wife.
- 43** David also took Ahinoam of Jezreel; and they became both of them his wives.

38. Megillah 14b

כי הוות מיפטרא מיניה אמרה ליה (שמואל א כה) והטיב ה' לאדוני וזכרת את אמתך אמר רב נחמן היינו דאמרי אינשי איתתא בהדי שותא פילכא איכא דאמרי שפיל ואזיל בר אווזא ועינוהי מיטייפי

When she left him she said to him, and when the Lord shall have done good to my lord . . . then remember thy handmaid. R. Nahman said: This bears out the popular saying, While a woman talks she spins. Some adduce the saying: The goose stoops as it goes along, but its eyes peer afar.

39. Bereishit 2:18

יח ויאמר יהוה אלהים, לא-טוב היות האדם לבדו; אעשה-לו עזר, כנגדו.

18 And the LORD God said: 'It is not good that the man should be alone; I will make him a help meet for him.'

40. Bamidbar Rabba 18:20

אמר רב און בן פלת אשתו הצילתו, ואמרה ליה מה לך בהדי פלוגתיה, אי אהרן כהנא רבא את פלמינא אי קרח כהנא רבא את פלמינא. אמרה ליה ידענא פוליה כנישתא קדישא, דכתיב ביה (במדבר טז, ג): כי כל העדה כלם קדשים, מה עבדת אשקיתיה סמרא וארויתיה, ואגניתיה בערסא נהיה יתבא אבבא היא וברתא וסתרא למזניה, כל מאן דאתא בשביל און בעלה כיון דסזייה קדר, אדקכי וקכי אכלעניהו

Rav said, "On ben Peleth had his wife save him: for she said to him, 'What has this dispute to do with you? Is Aaron is the high priest, you are a disciple; if Korah is high priest, you are [still] a disciple.' She said to him, 'I know that the whole community is holy, since it is written in Numbers 16:3), 'for all the congregation are holy.' What did she do? She gave him wine to drink, got him drunk, and had him lie down in her bed. Then she sat down at the entrance of the house — her and her daughter — and let down her hair. Everyone who came for her husband On saw her and returned. In the meantime, they were swallowed up."

41. Shmuel II, 3:2-3

ב וילדו (וינלדו) לְדָוִד בְּנִים, בְּחֶבְרוֹן; וַיְהִי בְכוֹרוֹ
אֲמֹנוֹן, לְאֶחֱיֹנֵעַם הַיִּזְרְעֵאלִית.

2 And unto David were sons born in Hebron; and his first-born was Amnon, of Ahinoam the Jezreelitess;

ג וּמִשְׁנֵהוּ כְּלֵאב, לְאֶבִיגַיִל (לְאֶבִיגַיִל) אִשְׁתֵּי נָבָל
הַכַּרְמֶלִית; וְהַשְּׁלִישִׁי אַבְשָׁלוֹם בֶּן-מַעַכָּה, בַּת-תַּלְמִי
מֶלֶךְ גִּשְׁשׁוּר.

3 and his second, Chileab, of Abigail the wife of Nabal the Carmelite; and the third, Absalom the son of Maacah the daughter of Talmi king of Geshur;

42. Midrash Tanchuma, Toldot 6

כלאב, שהיה כולו אב, שכל הרואהו אומר "דוד אביו של זה", וכן
אברהם היה דומה ליצחק.

43. Brachot 4a

כך אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליא כדי לטהר אשה לבעלה ולא עוד אלא כל מה שאני עושה אני נמלך במפיבשת רבי ואומר לו מפיבשת רבי יפה דנתי יפה חייבתי יפה זכיתי יפה טהרתי יפה טמאתי ולא בושתי א"ר יהושע בריה דרב אידי מאי קרא (תהילים קיט) ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש תנא לא מפיבשת שמו אלא איש בשת שמו ולמה נקרא שמו מפיבשת שהיה מבייש פני דוד בהלכה לפיכך זכה דוד ויצא ממנו כלאב וא"ר יוחנן לא כלאב שמו אלא דניאל שמו ולמה נקרא שמו כלאב שהיה מכלים פני מפיבשת בהלכה ועליו אמר שלמה בחכמתו (משלי כג) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני ואומר (משלי כז) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר

Thus spoke David before the Holy One, blessed be He: Master of the world, am I not pious? All the kings of the East and the West sit with all their pomp among their company, whereas my hands are soiled with the blood [of menstruation], with the foetus and the placenta, in order to declare a woman clean for her husband. And what is more, in all that I do I consult my teacher, Mephibosheth, and I say to him: My teacher Mephibosheth, is my decision right? Did I correctly convict, correctly acquit, correctly declare clean, correctly declare unclean? And I am not ashamed [to ask]. R. Joshua, the son of R. Iddi, says Which verse [may be cited in support]? And I recite Thy testimonies before kings and am not ashamed. A Tanna taught: His name was not Mephibosheth. And why then was he called Mephibosheth? Because he humiliated¹⁴ David in the Halachah. Therefore was David worthy of the privilege that Kileab should issue from him. R. Johanan said: His name was not Kileab but Daniel. Why then was he called Kileab? Because he humiliated [maklim] Mephibosheth [ab] in the Halachah. And concerning him Solomon said in his wisdom: My son, if thy heart be wise, my heart will be glad, even mine. And he said further: My son, be wise, and make my heart glad, that I may answer him that taunteth me.

44. Shabbat 55b

ארבעה מתו בעטיו של נחש ואלו הן בנימין בן יעקב ועמרם אבי משה וישי אבי דוד וכלאב בן דוד
Four died through the serpent's machinations,⁵ viz., Benjamin the son of Jacob, Amram the father of Moses, Jesse the father of David, and Kilav the son of David.

45. Yigal Ariel, Oz Melech, 116

הדבר מסביר את תעלומת בנה של אביגיל, כלאב, שנעלם ולא השתתף בימי
זקנתו של דוד במאבק על המלוכה. לדעת חז"ל פרש כלאב מן המירוץ העקוב
מדם ותככים והתמסר לתורה, שכן בתור בנה של אביגיל לא היה מסוגל להילחם
על המלכות. אם זו נועדה לו, עליה לבוא מן השמים. כלאב הוא "המכלים את פני
מפיבשת בהלכה".³⁹ כלאב המברך על טוב-גורלו מכלים בכך את מפיבשת,
שהפסיד את המלכות אך לבו נשאר נתון לה, והוציא את כל חייו בהתמררות
צדקנית על רוע מזלו.